

Afectats pel soroll dels canons antipedregada a Ulldecona, en mans de la justícia ordinària

L'alcaldeessa d'Ulldecona demana sense èxit l'empara de la Generalitat Valenciana i l'Ajuntament de Sant Rafel del Riu opta per presentar un contenciós administratiu contra la instal·lació

Ulldecona Òscar Meseguer

El malestar ve de lluny. Concretament, des que la SAT Cítrics de Covadonga va activar l'any 2020, en una finca de cítrics del terme de Sant Rafel del Riu (Baix Maestrat) a tocar de nuclis d'Ulldecona com el Barri Castell o Sant Joan del Pas, dos canons antipedregada. Estos elements funcionen amb un sistema de propagació d'ones de xoc per a reduir la pedra, enemiga dels pagesos, però les explosions causades per deflagracions de gas acetilè no només no estan avalades per evidències científiques que constaten la seua efectivitat, sinó que molesten especialment els veïns. Se senten cada pocs segons i des de molts quilòmetres de distància. La molèstia del soroll és major a mesura que s'encadenen més amenaces de tempesta violenta i, segons l'alcaldeessa socialista d'Ulldecona, Núria Ventura, l'activitat ha revifat amb una insistència "intolerable" des de finals d'agost. **"Fa anys que va, però abans potser funcionaven un cop a l'any i s'activaven in situ. Ara estan dotats d'activació remota, i quan el radar marca a prop una zona de tempesta, comencen a disparar, siga l'hora que siga i dure el que haja de durar"**, se queixa Ventura, qui entén el malestar creixent entre els veïns d'alguns dels nuclis del terme municipal. Recentment, els veïns van demanar per carta al conseller d'Agricultura de la Generalitat Valenciana, Miguel Barrachina, que actués per a aturar estos dispositius que, segons ells, poden arribar a emetre fins a 700 deflagracions en un dia. La missiva, a què ha tingut accés este periòdic, argumentava que provoquen estrès i ansietat en infants, persones grans i persones amb sensibilitat acústica; tenen efectes negatius sobre els animals domèstics i la fauna local i "podrien vulnerar la normativa vigent en ma-



Un dels canons a la parcel·la 295 del polígon 5 de Sant Rafel del Riu.

tèria de contaminació acústica i convivència ciutadana". El text reclamava una inspecció per a avaluar-ne l'impacte i un informe sobre la legalitat del seu ús. El Govern valencià ha respòs que no té competències en la matèria i que traslladava la queixa a l'Ajuntament de Sant Rafel del Riu, on, com a Ulldecona, són ben conscients dels efectes negatius que tenen els dos canons perquè fa temps que en patixen les conseqüències i hi batallen en contra. De fet, l'alcalde, Domingo Giner, explica a esta publicació que l'Ajuntament va optar finalment per presentar un contenciós administratiu contra la instal·lació, i confia que la justícia li done la raó i faça aturar l'activitat. Entre els arguments jurídics, segons s'hi referix, hi ha informes desfavorables de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHJ) i d'altres orga-

Els veïns denuncien que els dispositius poden emetre fins a 700 explosions diàries

nismes així com l'absència de documentació requerida a l'empresa, per la qual cosa l'Ajuntament els va denegar una llicència municipal d'obra que la firma va demanar dos anys després que els canons comencesen a disparar ones. **"Els canons se sostenen sobre estructures fixes que requereixen llicència d'obres"**, recorda Giner.

UN BUIT LEGAL La complexitat de la situació a què s'enfronten tant Ulldecona com Sant Rafel és que l'activitat no està regulada, com lamenta en declaracions al SETMANARI L'EBRE

l'exparlamentari de Compromís Carles Mulet, que va dur al Senat la qüestió diverses vegades. Arran de les seues preguntes al Govern espanyol i d'un escrit de l'Ajuntament de Sant Rafel adreçat a la CHJ, l'organisme de conca va obrir una investigació i un expedient sancionador. La CHJ, però, no va poder fer valer la Llei d'aigües en el punt en què prohibeix "la modificació artificial del cicle hidrològic sense autorització de l'administració de l'Estat o l'organisme de la conca". El motiu, segons detalla Mulet, és que l'Agència Estatal de Meteorologia no admet com a fet provat que este tipus de canons siguin capaços de modificar el cicle de l'aigua, per molt que durant els anys de sequera els pagesos mateixos se queixessen de l'efecte dissuasori dels canons. Per contra, hi ha gent que ho considerava una teoria conspirativa, fins que es va demostrar que els canons, amb més o menys capacitat de diluir la pedra o reduir-ne el diàmetre, existien.

Els altres arguments jurídics que ballen fan referència a les possibles afectacions ambientals o a la quantificació del soroll. En este segon cas, l'Ajuntament d'Ulldecona ja va recórrer a la direcció general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic de la Generalitat de Catalunya, que va certificar que els aparells incomplien els paràmetres de la normativa catalana vigent, tant de nit com de dia. El cas de Sant Rafel, però, depén de la legislació de l'administració autonòmica valenciana, que, de moment, a través de la Conselleria d'Agricultura, ha llançat pilotes fóra.

"En este cas ho demanava Ulldecona, però la Generalitat Valenciana no ha fet res en tots els casos que han transcendit en el seu territori", acusa Mulet, que insisteix que l'Estat hauria de regular una activitat que continua embolcallada d'un **"buit legal"**.